

HET INVENTARISEREN VAN PATRIJZEN

BEHOORT MIDDEN MEI OOK TOT DE BESTE TIJD?

In het voorjaar van 1992 startte Vogelwerkgroep de Kempen een patrijzeninventarisatie. Na de verstrekte handleiding en ook nog het handboek Vogelinventarisatie (Hustings et al.) geraadpleegd te hebben bleek dat de beste tijd maart/begin april is. Uit de grafiek over de trefkans in Hustings et al. kan men aflezen dat ook in deze tijd van het voorjaar de trefkans het grootst is.

Door een griep geveld in het vroege voorjaar, kon ik pas in de tweede helft van maart beginnen met inventariseren. Op 17, 18 en 19 maart en 1, 6 en 7 april heb ik de vier kilometerhokken, die ik had uitgekozen, geïnventariseerd. In Tabel 1 zijn de bezoektijden en de weersomstandigheden weergegeven. Vooral op 6 en 7 april had ik de indruk dat ze, ondanks goed weer, niet meer van harte riepen. Met deze 6 bezoeken kwam ik tot een aantal van 14 paren.

Op 18 mei ging ik naar hetzelfde gebied om een Ransuil op jongen controleren. Het viel mij op een gegeven moment op, dat er op verschillende plaatsen paartjes Patrijzen zaten. De Ransuil heb ik gelaten voor wat hij was, en ik heb mijn aandacht

meteen volledig op de Patrijzen gericht. Zo inventariseren was een koud kunstje, daar overal de Patrijzen in paren opvallend in het veld aanwezig waren. Later bleven de mannetjes alleen achter. Het leek wel of de vrouwtjes alleen even van het nest waren gekomen om de eieren te luchten. (Zeker op het einde van de broedtijd kan dit oplopen tot ruim 20 minuten.)

Die ene avond onderzocht ik $\pm 90\%$ van de vier kilometerhokken. In dit gebied telde ik op die avond maar liefst 13 paren. Dat is dus $92,8\%$ van wat bij de eerdere inventarisaties was vastgesteld. Over een hoge trefkans gesproken!

Ook de dagen hierna zag ik op andere plaatsen hetzelfde ritueel zich herhalen. Jan Wouters, die ik op dit verschijnsel had geattendeerd, zag in zijn kilometerhokken ook de paartjes in de late avondzon opvallend op de akkers zitten.

Uit tabel 1 blijkt dat in mei de Patrijzen zich al ruim voor zonsondergang laten zien, terwijl ze in maart en april pas na zonsondergang beginnen te roepen.

Uit navraag bij andere leden van de Vogelwerkgroep

bleek, dat ze dit verschijnsel nog nooit hadden opgemerkt. Het lijkt mij daarom leuk om de volgende jaren nog eens te kijken of dit fenomeen zich weer zo duidelijk en in dezelfde tijd voordoeet. Mogelijk dat hierdoor een extra inventarisatietijd aan het licht komt met een hoge trefkans!

LITERATUUR:

- Harrison C. Elseviers
broedvogelgids. Elsevier, Amsterdam. 1977.

- Hustings M. et al. Vo-
gelinventarisatie. Pudoc, Wa-
geningen. 1985.

PIETER WOUTERS

TABEL 1: Gegevens betreffende de inventarisatiedata

Datum	Zon onder om	Eerste roepend mannetje	Begin- en eindtijd van bezoek	Weersomstandigheden
17-3	18.48	19.05	18.35-19.25	8°C, zwakke W-wind, half bewolkt
18-3	18.49	19.10	19.00-19.35	8°C, windstil, onbewolkt
19-3	18.51	19.03	19.00-19.50	8°C, zwakke W-wind, wisselend bewolkt
01-4	20.14	20.18	20.10-20.55	8°C, windstil, onbewolkt
06-4	20.22	20.30	20.23-21.00	?°C, zwakke Z-wind, licht bewolkt
07-4	20.24	20.38	20.30-21.10	?°C, zwakke ZO-wind, licht bewolkt
18-5	21.32	20.00	20.00-21.55	18°C, ONO-wind, zwoel weer

